

การเลื่อมลอบทางสติปัญญาทำให้ผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อมไม่สามารถดูแลตนเองได้ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ และแนวทางการเป็นไปได้ในการดูแล ผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อมที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ คัดเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงประกอบด้วยผู้ดูแลหลัก จำนวน 7 คน และบุคลากรทางสุขภาพ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แนวคำถาม ในการสัมภาษณ์รายบุคคล และแนวคำถามในการสัมภาษณ์รายกลุ่ม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการ ทบทวนวรรณกรรม ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง พรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ดูแล ให้การดูแลทางด้านร่างกาย และด้านการรักษาได้อย่างครอบคลุม แต่ขาด ทักษะการดูแลทางด้านจิตใจและสังคม ส่วนแนวทางการแก้ไขสถานการณ์ตามมุมมองของผู้ดูแล คือให้ความรู้แก่ผู้ดูแลในเรื่องโรค และวิธีการดูแลผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อม การสร้างความตระหนัก ให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแล และการเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคสมองเสื่อมให้กับ ชุมชน

2. ทีมบุคลากรทางสุขภาพ มีแนวปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อม แต่ยังปฏิบัติ ไม่ครอบคลุม เนื่องจากภาระงานมาก อัตรากำลังไม่เพียงพอ และขาดการประสานงานกับ โรงพยาบาลชุมชนในเรื่องของยาที่ใช้รักษาโรคสมองเสื่อม ส่วนแนวทางในการแก้ไขสถานการณ์ ตามมุมมองของทีมบุคลากรทางสุขภาพ คือ 1) การพัฒนาแนวปฏิบัติให้ครอบคลุม 2) พัฒนาระบบ การประสานงานและการส่งต่อภายในทีมบุคลากรทางสุขภาพ 3) การพัฒนาระบบการติดตาม 4) การประสานงานกับโรงพยาบาลเครือข่าย และ 5) การจัดตั้งเครือข่ายผู้ดูแลผู้สูงอายุโรคสมอง เสื่อม

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ โรคสมองเสื่อม โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

The intellectual degeneration in older persons with dementia results in the lack of their self-care ability. The purpose of this study was to analyze the situation and possible ways of caring for older persons with dementia who received services at Suanprung hospital, Chiang Mai province. The sample was purposively selected and included 7 caregivers and 7 health personnel. The instruments consisted of 1) personal recording form and 2) guidelines for individual interview and group interview, developed by the researcher based on a literature review. Content validity was confirmed by experts. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

Results of the study are as follows:

1. Caregivers provided care on physical and treatment components comprehensively but lacked skills on caring for psychological and social components. The possible solutions based on the caregiver's perspective were to give them knowledge on the disease and caring methods for the older persons with dementia, to raise family members' awareness regarding caring participation, and to disseminate knowledge about dementia to the community.

2. Health personnel had practice guidelines on caring for older persons with dementia but the practice was done incomprehensively due to the heavy workload, personnel shortage, and lack of cooperation with the community hospital regarding the medicine used for dementia. The possible solutions based on health personnel's perspective included 1) development of comprehensive clinical practice guidelines, 2) development of coordination and referring system within health care team, 3) follow up system development, 4) coordinating with networking hospital, and 5) dementia's caregiver network establishment.

The results of this study can be used as preliminary data to develop the system of care for older persons with dementia at Suanprung hospital, Chiang Mai province.